

Risicocommunicatie over beroepsziekten aan het bewegingsapparaat – dialoog tussen werkgever, Arbo professionals en werknemers

Sonja Brouwers & Sietske Tamminga

Paul Kuijer & Henk van der Molen – NCvB/Amsterdam UMC, locatie AMC

Project gefinancierd door Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Introductie risicocommunicatie

Rampen

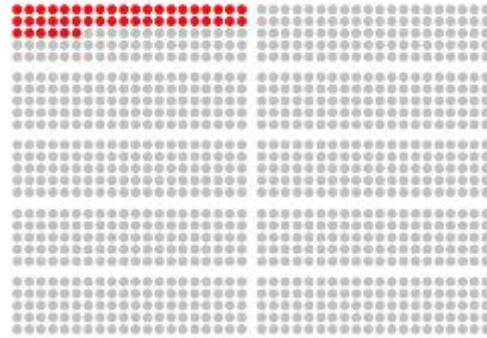
Als de sirene gaat...

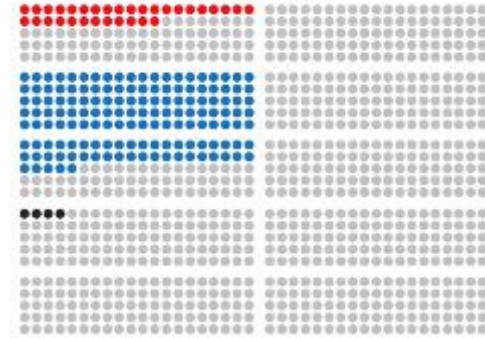
Volksgezondheid

Borstkankerscreening

1000 vrouwen zonder screening

1000 vrouwen met screening

- overlijden aan borstkanker
- foutpositieve uitslag
- onnodig gediagnosticeerd en behandeld
- overige vrouwen

zonder screening	met screening
46	32
—	145
—	4
954	819

Covid-19

Basisregels

Wassen

Was vaak je handen.

Hoest en nies in je elleboog.

Afstand

Houd 1,5 meter afstand.

Geef elkaar de ruimte.

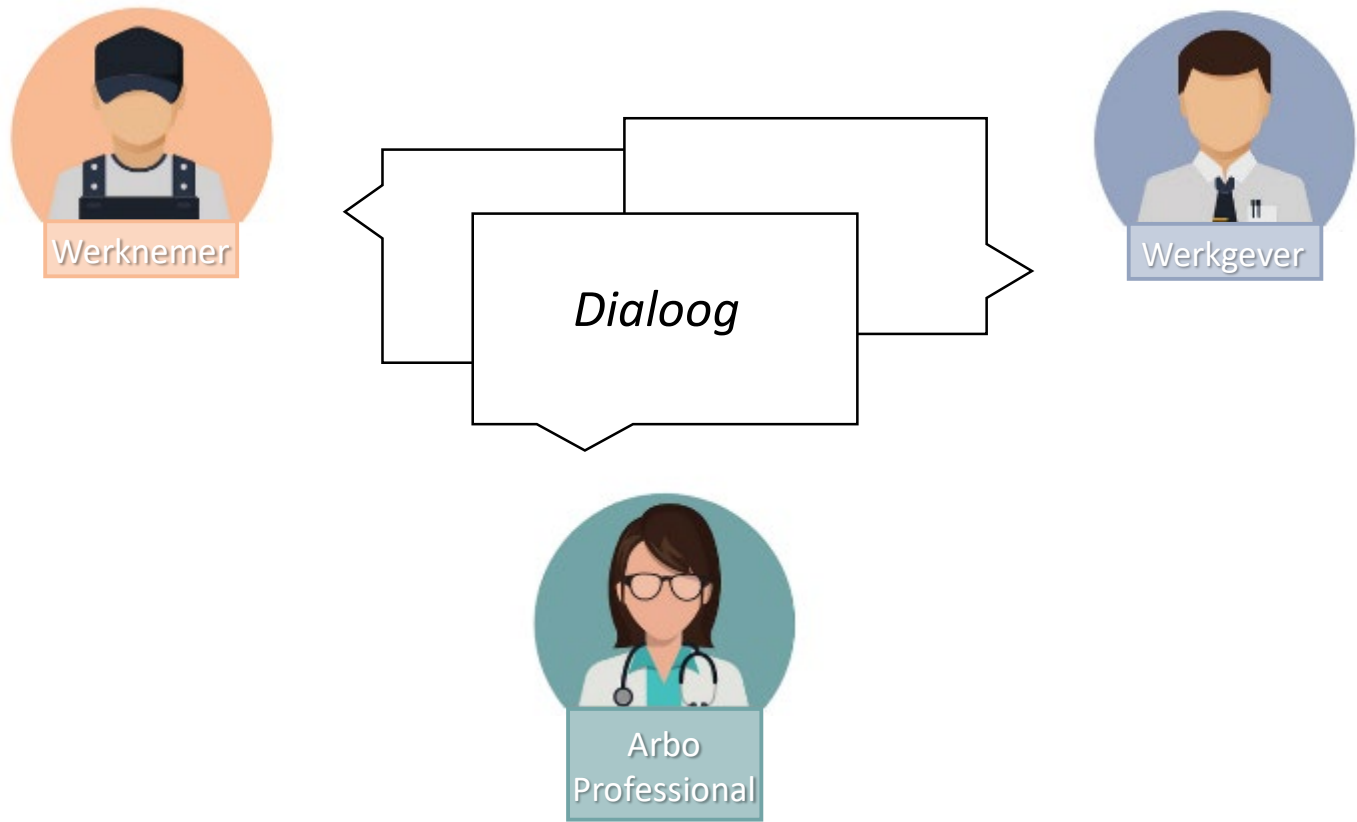
Testen

Klachten?

Blijf thuis en laat je direct testen.

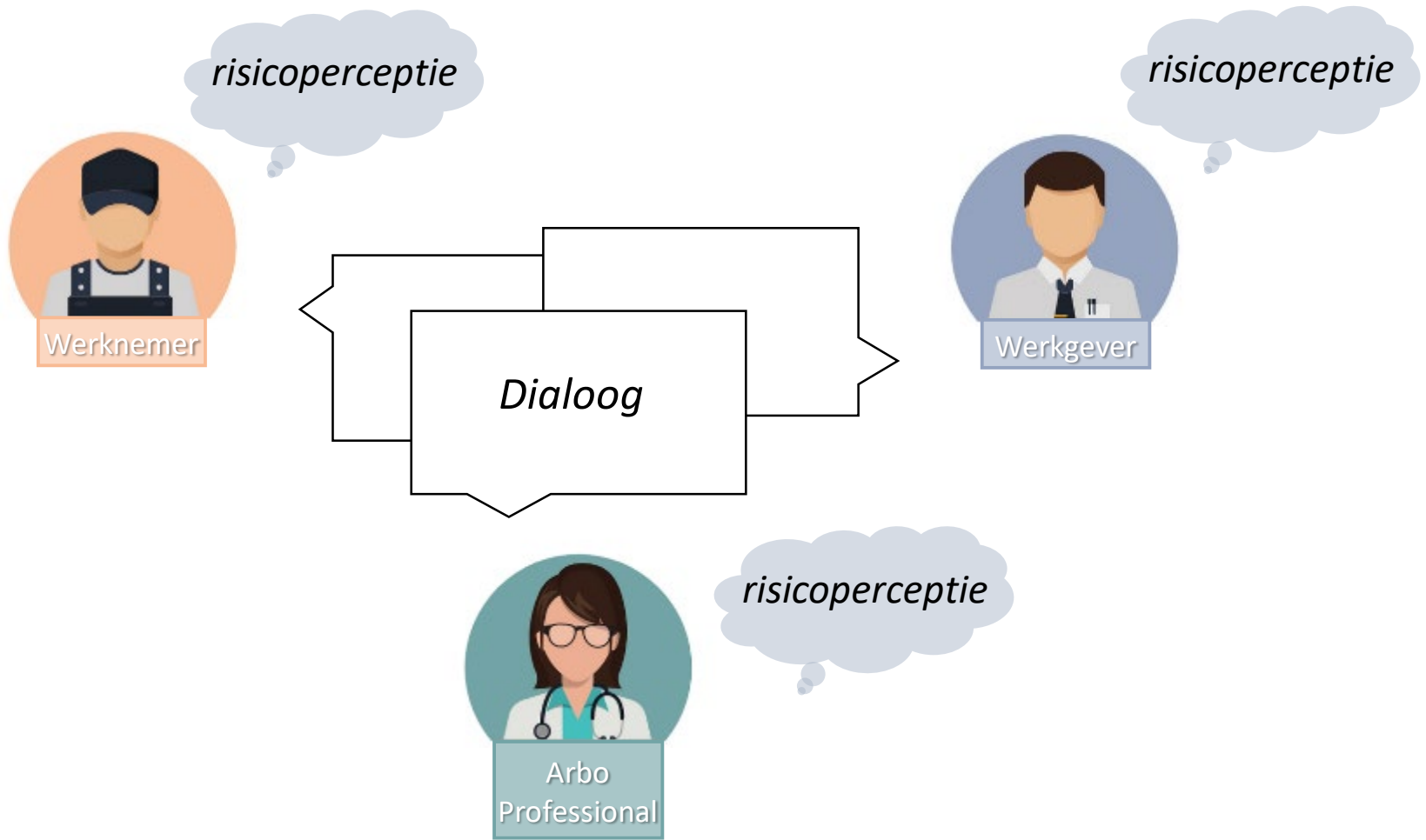
Introductie risicocommunicatie Arbo zorg

Doel pilot onderzoek

Ontwikkelen risicocommunicatie voor bedrijven over Arbo risico's op de werkvloer ter preventie van werk-gerelateerde aandoeningen

Introductie risicocommunicatie Arbo zorg

Introductie risicocommunicatie Arbo zorg

- Risicoperceptie = kennis risico's en emoties rondom risico's.

De overtuiging dat stress en burn out normale onderdelen zijn van arts zijn.

We hebben alle werk-gerelateerde risico's onder controle.

De werk-gerelateerde risico's behoeven nog meer preventieve maatregelen.

Introductie risicocommunicatie Arbo zorg

Introductie risicocommunicatie Arbo zorg

Poll

Gebruiken jullie risicocommunicatie in de dagelijkse praktijk?

- Ja, ter preventie van werk-gerelateerde aandoeningen
- Ja, ter preventie van leefstijl-gerelateerde aandoeningen
- Nee, eigenlijk niet
- Misschien, weet ik niet

Industriebedrijf – verdelen en verkopen van producten

Risicovolle werkactiviteiten

- Verdelen van producten
- Karren met zware producten trekken/duwen
- Zware producten van karren aftillen
- Op trekker rijden

Doel

Ontwikkelen risicocommunicatie

- Verhogen bewustzijn van risico's
- Stimuleren preventieve acties om risico's **te beheersen of voorkómen**

Werknemer

Werkgever

Arbo
Professional

Stap 1. Interviews

Werkenden (n=25)

- Risicoperceptie
- Behoeftte aan informatie

Stap 2. Interviews

Teamleider, manager, HR (n=3)

- Risicoperceptie
- Reactie risicoperceptie werknemers
- Mogelijkheden risicocommunicatie tool

Stap 3. Interviews

Bedrijfsfysiotherapeut, bedrijfsarts (n=2)

Ontwikkelen concept risicocommunicatie tool

feedback

def tool

Risicoperceptie werknemers

Klachten	Herkennen pijn vooral in rug en schouder Ik hou het wel vol/het hoort erbij
Risicofactoren	Overbelasting en herhaalde bewegingen Klachten komen door drukke dagen/gehaast werken Slecht werken is eigen schuld
Dialogoog	Werkgever niet genoeg aandacht voor gezondheid
Werkcultuur	Er heerst een prestatiedruk onder collega's Collega's praten niet over klachten

“Maar dat is puur meer een kwestie van in de snelheid, in the heat of the moment zeg ik wel, doe je iets, maar het is eigenlijk dom.”

“Ja, om op iemand af te stappen om te zeggen dat je pijn hebt, daar ligt wel een bepaalde grens. Dat doe je niet zo snel. Je gaat niet naar iemand toe en zegt ja, ik heb last, dus eh.. wat gaan we nu doen. Weet je wel? Dat is meestal wanneer het echt eh.. wanneer het niet meer verder kan, dan wordt dat aangegeven en dan wordt diegene doorgestuurd naar de fysio.”

Risicoperceptie teammanagers/HR

Risicofactoren Wij doen al veel aan preventie

Het werk is fysiek zwaar, maar verzuim valt mee

Op drukke dagen vragen medewerkers om andere werkzaamheden

Klachten Medewerkers zijn nuchter en stappen over kleine pijntjes heen

Als werknemers echt last krijgen, vertellen ze dat

Vanuit vroeger is er een misvatting dat werkenden ontslagen worden als ze praten over klachten of productiviteit niet halen

Er moet meer preventief gebruik gemaakt worden van bedrijfsfysiotherapeut

Risicoperceptie bedrijfsfysiotherapeut

Klachten Er wordt niet op tijd verwezen bij klachten. Fysio is aanwezig, maar wordt genoeg ingeschakeld.

Risicoperceptie bedrijfsarts

Klachten Werknemer zelf niet actief in hulp zoeken bij klachten.

Als het druk is, willen ze werk snel afhebben, en letten ze minder op juiste bewegingen of houding.

Werknemers meer gebruik maken van bedrijfsfysiotherapeut of arbeidsomstandigheden spreekuur.

Voorbeeld ontwikkeling risicocommunicatie

Informereren over klachten

'Je bent niet de enige die pijn heeft'

4 op de 5 werknemers
heeft pijn aan de **schouder, rug of knie**

Kom in actie bij

- Pijn tijdens het werk
- Pijn na het werk of in de pauze
- Vermoeidheid of een vervelend gevoel
- Pijn die komt en gaat

Stimuleren om actie te ondernemen bij (beginnende) pijn

Omschrijvingen (beginnende) klachten van werkenden zelf

'Pijn hoort er niet bij'

Informereren over risicofactoren

4 op de 5 werknemers
heft de arm, tilt of beweegt hand en arm vaak tijdens werk

- Vragen over zwaar werk en drukke dagen
- Tips voor lichter werken

Stimuleren om risicofactoren en oplossingen voor lichter werk te melden

Werkgever: wij geven om jullie gezondheid

Wat kan ik doen?

- Stap naar de fysiotherapeut
- Ga in gesprek met je team manager
- Vraag advies aan je bedrijfsarts
- Leer van elkaar

Meer preventieve inzet fysio

In gesprek over klachten en risicofactoren

Stimuleren te praten over klachten en oplossingen voor lichter werk

Toepassing risicocommunicatie in praktijk

Road-map

1. Inventariseer welke werk-gerelateerde aandoening preventie behoeft (bijv. analyse verzuimcijfers of beroepsziekten gegevens)
2. Inventariseer risicoperceptie werknemers, werkgevers, Arbo professionals, andere stakeholders (bijv. interviews/vragenlijsten)
3. Ontwikkel risicocommunicatie in gesprek met alle stakeholders waar risicoperceptie van iedereen is verwerkt.